

Farqona haqiqati

Ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy gazeta

<http://farhaqiqat.uz/>

t.me/farhaqiqati

Сўнгги ҳафтада ВИЛОЯТ ҲОКИМЛИГИДА

ИМТИЁЗЛИ МАБЛАҒЛАР СУВ ТАЪМИНОТИГА ЙЎНАЛТИРИЛАДИ

Вилоят ҳокими Хайрулло Бозоров Осиё тараққиёт банкининг Шаҳарсозлик ва сув таъминотини ривожлантириш бошқармаси раҳбари Цзинмин Хуан бошчилигидаги банк вакиллари қабул қилди.

Учрашувда Фарғона, Марғилон шаҳарлари ва туташ ҳудудларда яшовчи аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш, вилоят туманлари марказларидаги оқова сув тармоқларини яхшилаш лойиҳаларини Осиё тараққиёт банкининг имтиёзли маблағлари ҳисобига амалга ошириш масаласи муҳокама қилинди.

Цзинмин Хуан Осиё тараққиёт банки томонидан

Ўзбекистонда ичимлик сув таъминотини ҳамда оқова сув тармоқларини яхшилаш лойиҳалари портфели учун 270 миллион АҚШ доллари атрофида имтиёзли маблағ ажратилиши кўзда тутилган кайд этди. Ушбу маблағнинг 150 миллион доллардан зиёди Фарғона вилоятига йўналтирилиши режалаштирилган маълум қилинди.

ХИТОЙЛИК ИНВЕСТИТОРЛАРДАН ЯНГИ ИСТИҚБОЛЛИ ЛОЙИҲАЛАР

Хитой Халқ Республикасининг йирик компаниялари, фаол тадбиркорлари билан ўзаро ҳамкорлик салмоғи йилдан-йилга ортиб бормоқда.

Вилоят ҳокими Хайрулло Бозоров мазкур давлатнинг "Jilin zhong tian" девелоперлик компанияси раҳбари Чжао Вэй бошчилигидаги делегация ҳамда "Хуэйженши" компанияси таъсисчиси Сун Ци ва директори Лу Шу Бони қабул қилди.

Мулоқот чоғида "Jilin zhong tian" компанияси вакиллари билан Фарғона шаҳрида беш юлдузли меҳмонхона, савдо-кўнгилочар маркази ҳамда апартамент-резиденция мажмуаси барпо этиш бўйича ишлаб чиқилган инвестицион лойиҳа муҳокама қилинди.

"Хуэйженши" компанияси билан эса Экошаҳар ҳудудида тўғридан-тўғри Хитой инвестицияси ҳисобига 12 қаватли турар жойлардан иборат мажмуа барпо этиш бўйича келишиб олинди.

"KIABI" ЛИБОСЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАДИ

Франциянинг "Kiabi" компанияси дунёнинг 25 та давлатида 600 га яқин савдо дўконларига эга, унинг йиллик айланмаси 2,5 миллиард АҚШ долларига тенг.

Вилоят ҳокими Хайрулло Бозоров мазкур компаниянинг глобал таъминот бўйича директори Хуан Пенагос ҳамда "Global textile" компаниялар гуруҳи асосчиси Музаффар Разаков билан учрашди.

Очқ ва самимий руҳда ўтган мулоқотда "Global textile" компанияси томонидан амал-

га оширишга киришилаётган "Kiabi" бренди остидаги либосларни ишлаб чиқариш лойиҳаси бўйича фикрлар алмашилди.

Компания пахта экишдан тортиб, тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаришгача бўлган жараёнларда экологик хавфсизликни ва атроф-муҳитга зарар етмаслигини таъ-

минлайди, бу занжирнинг барча бўғинларида муқобил энергия манбаларидан, сув тежовчи технологиялардан фойдаланилади.

Лойиҳа доирасида тўқимачилик маҳсулотлари билан бирга, аксессуарлар, ёрликлар, қадоклаш материалларини ҳам ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

(Фарғона вилояти ҳоқимлиги Ахборот хизмати хабарлари асосида тайёрланди).

ҚУТЛАЙМИЗ!

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг "Ички ишлар органлари ходимлари кун муносабати билан бир гуруҳ ходимларни мукофотлаш тўғрисида"ги Фармонига мувофиқ, фаол соҳа ходимлари давлатимизнинг орден ва медаллари билан мукофотланди. Улар қаторида вилоятимиз вакиллари ҳам бор. Жумладан,

Фарғона вилояти Ички ишлар бошқармаси патруль-пост хизмати отряди сафдор ходими Асқаров Улуғбек Умаралиевич «Жасорат» медали билан;

Фарғона вилояти Ички ишлар бошқармаси ҳузуридаги тергов бошқармаси ўта муҳим ишлар бўйича терговчиси Қурбон Фарҳоджон Раҳимович «Содиқ хизматлари учун» медали билан тақдирландилар.

"Яшил макон" лойиҳаси Кўчат экиш қизғин давом этмоқда

Вилоятимизда "Яшил макон" умуммиллий лойиҳаси доирасида кузги кўчат экиш ишлари бошлаб юборилди.

Фарғона шаҳрида бунёд этилаётган Экошаҳар ҳудудидаги 70 гектарлик "Янги Ўзбекистон" боғида дарахт кўчатлари экиш тадбирида вилоят ҳокими Хайрулло Бозоров иштирок этиб, Президентимиз ташаббуси билан юртимизда бошланган "Яшил макон" умуммиллий лойиҳаси бўйича икки йил аввал Экошаҳардаги боғда экилган илк манзарали дарахт кўчатлари бугун соя бера бошлаганини таъкидлади ва барчани эзгу ташаббусни вилоятимизда намунали тарзда адо этишга чорлади.

Жорий йилнинг баҳор ойларида вилоятимиз бўйлаб жами 9,9 миллион тупдан зиёд дарахт ва бута кўчатлари ўтқазилган бўлса, куз мавсумида 40 турдаги 6,5 миллион туп манзарали, мевали дарахт ва бута кўчатлари экилади.

Фарғона туманидаги "Янги Ўзбекистон" массивида ҳам кўчат экиш акцияси бўлиб ўтди. Унда вилоят ва туман ҳоқимликлари, вилоят Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши бошқармаси, тумандаги корхона ва ташкилотлар, маҳалла фуқаролар йиғинлари вакиллари, меҳнат фахрийлари, ёшлар фаол иштирок этдилар.

Вилоятимизда "Яшил макон" умуммиллий лойиҳаси доирасида кўчат экиш ишлари давом этмоқда.

Гулноза ТЎХТАСИНОВА,
вилоят Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши бошқармаси матбуот котиби.

**СУВ
ТЕКИНМИ**

ёки қачон тоза

ИЧИМЛИК СУВИ УНИНГ
таннархига қараб
баҳоланади?

Тадбиркорлик

Ўзбекистонда иссиқхона тармоғи ривожланди. Йиллик, мавсумий экинлар тури кўпайди. Иссиқхоналарда гидропоника, ҳатто қувурларда кўчатлар экиб парваришланяпти. Лекин улар қиш мавсумида қандай иситиляпти? Кимдир кўмир, кимдир газдан фойдаланар эди. Бу йил иссиқхоналарни газ билан иситиш чекланди.

Фарғона вилоятида бу масалада Хитой тажрибаси қўлланидиган бўлди.

Статистик маълумотларга қараганда, Хитойда деҳқончилик қилинадиган умумий майдоннинг 2 фоизи иссиқхоналардан иборат экан. Бу кичик рақам эмас. Бир неча юз миллион Му, ёки гектар дегани. Хўш улар қандай иситади? Албатта, қуёш батареялари ва бизнинг шароитда кигиз деб аталувчи қоплама тўшалади.

Тошлоқ туманида Варзак маҳалласи бор. Унда 708 та хонадон жойлашган. 4 мингдан зиёд аҳоли яшайди. Варзакни халқ тилида кигизчи маҳалла, деб ҳам атайдилар. Бу бежиз эмас. Чунки маҳалла хонадонларининг 80 фоизи кигиз тайёрлаш билан шуғулланади. Мамарозиқ ота бош оила уларнинг бири.

– Ота ва боболаримиз кигизчилик билан шуғулланишган. Улардан ўрганганман бу хунарни, – дейди кигизчи уста Мамарозиқ Ҳайдаров. – 3 нафар ўғлим бор. Улар ҳам шу касбни давом эттиряпти. Бир ойда мингтадан ортиқ кигиз ишлаб чиқардик. Хомашёни Андижон, Наманган, Қўқондан келтириб беришади. Тайёр маҳсулотни эса Қирғизистон, Тожикистон, Қозоғистонга олиб кетишмоқда.

Бир ойда бир неча юзта – ўлчами 2 метрга 6 метрли кигиз ишлаб чиқариш

осон эмас. Лекин уста ишни енгиллаштирадиган йўлини топган.

– Авваллари кигизни оёқда тепар эдик. Бу усқунани эса ўзим ясадим. Велосипеднинг филдираги ва ташландиқ тракторнинг шестернасини олиб, битта моторга уладим. Бунда оёқда тепгандан пишиқ бўлади, – дейди Мамарозиқ Ҳайдаров.

Хўш, ота оила аъзолари билан тайёрлаётган маҳсулотнинг иссиқхона билан боғлиқлиги нимада? Унинг бир девор қўшниси Валижон ака Қурбонов ҳам аслида кигизчи. Унинг ҳовлисида иссиқхона бор.

Тўғри, иссиқхоналарни қишда кигиз билан ёпиш азал-азалдан Хитойда қўлланиб келинади. Мана энди Фарғона вилоятида ҳам бу

усулдан кенг фойдаланидиган бўлдилар. Тошлоқнинг Варзагида бўлиб ўтган семинарда иссиқхона эгаларига қишда кўмир ёқмай, кигиз

хунармандларни хомашё билан таъминлайди, – дейди маҳалладаги ҳоким ёрдамчиси Абдуғани Сулаймонов. – Ишлаб чиқарилган маҳ-

66

– ИССИҚХОНАМИЗНИНГ УЗУНЛИГИ 23, ЭНИ 8,5 МЕТР. УНГА ЛИМОН ЭККАНМАН. ОСТИГА ҚАЛАМПИР, КЎКАТЛАР, ИСМАЛОҚ ЭКИЛГАН ВА СЕПИЛГАН, – ДЕЙДИ ХОНАДОН ЭГАСИ ВАЛИЖОН ҚУРБОНОВ. – БУНИ ҚИШДА ИСИТИШ УЧУН ГАЗ ҲАМ, КЎМИР ҲАМ ЁҚМАЙМАН. ФАҚАТ БИР ҚАТОР ПЛЁНКА ВА УСТИДАН КИГИЗ ЁПАМАН. ШУНДА, ТАШҚАРИДА 20 ДАРАЖА СОВУҚ БЎЛГАНИДА ҲАМ ИЧКАРИДА 10 ДАРАЖА ИЛИҚ САҚЛАНАДИ.

ёпиб кўчатни совуқдан сақлаш усуллари тавсия қилинди.

Дарвоқе, кигизчилик хомашёси Ўзбекистонда деярли бепул, десак ҳам бўлаверади. Чунки шу кунгача мамлакат бўйлаб миллионлаб қўй жуни чиқиндиҳонага ташланар эди. Энди уни тошлоқликлар сотиб оляптилар.

– Варзак маҳалласида кигизчилик корпорацияси ташкил қилинган. Корпорация

сулотни сотиш билан ҳам корпорация шуғулланади. Мана шу хонадон аъзолари 3 ойнинг ичида 4000 та кигиз ишлаб чиқарди.

Биргина шу тармоқнинг шаклланиши, унинг хомашё йиғиш, қайта ишлаш, сотиш каби тизимлари ташкил топиши туфайли минглаб иш ўринлари ҳам пайдо бўлди.

**Муҳаммаджон ОБИДОВ.
Элёр ОЛИМОВ
олган суратлар.**

Мавзуга қайтиб...

Бундан икки йил аввал Бағдод тумани марказидан ўн икки километр олисда, дашт бағрида қад ростлаган Гулистон шаҳарчаси бугун янги уй-жойли бўлган ёш оилалар билан гавжумлашиб бормоқда. Кенг ва равон йўллар, йўлаклар, бир текис саф тортган кўп қаватли замонавий уйлар олдидаги майдончаларда ўйин билан машғул болалар, инфратузилма объектлари, хизмат кўрсатиш шохобчаларига ул-бул юмуш билан келган аҳоли вакиллари янги аҳоли манзилида ҳаёт қайнаётганидан дарак беради.

Шаҳарчанинг Бунёдкор кўчасидаги 11-уйда истиқомат қилувчи Моҳинур Нажмиддинова асли Бағдоднинг Чуринди қишлоғидан, эндиликда гулистонлик.

– Шаҳарчадан янги уй олиб, кўчиб келганимизга икки йил бўляпти, – дейди у. – Яшаш учун барча қулайликлар мўҳайё. Газ, сув ва светдан муаммо йўқ. Мактаб, болалар боғчаси, савдо мажмуалари, кутубхона, маданият уйи аҳоли хизматида. Ишлайман деганга, айниқса, аёллар ва ёшларга иш ўринлари кўп.

Унинг гапларини тасдиқлаган кўшниси Азиза Алижоннова:

– Гулистон шаҳарчасида яшашни ҳозир кўплар орзу қилади. Бу ердан уй олганимиздан хурсандимиз. Ҳозирда уй излаб келувчилар ҳам кўпайиб қолди, – дея кўшимча қилди.

Гулистонда “Янги Бағдод” бошқарув сервис компанияси” МЧЖ ҳам ташкил этилган.

– Кўп қаватли уйларда рўй берган носозликларни бартараф этамиз, уйларни яхши сақлаш ҳаракатида бўламиз, – дейди “Янги Бағдод” бошқарув сервис компанияси” МЧЖ раҳбари Ҳусанжон Аҳмедов. – Аҳоли билан хизмат кўрсатиш юзасидан шартномалар тузиш ишларини жадаллик билан олиб бораемиз. Ҳозиргача хонадонларнинг ярми билан шартнома асосида ишляпмиз.

Шаҳарчада 450 ўринли 56-умумтаълим мактаби, 180 ўринли давлат мактабгача таълим ташкилоти, 60 ўринли хусусий болалар боғчаси, кутубхона, маданият маркази, 2 та савдо мажмуаси, 4 та савдо шохобчаси, 4 та ошхона, оилавий поликлиника аҳолига хизмат кўрсатмоқда. “Гулистон” маҳалла фуқаролар йиғинининг кўркем биноси ҳам шаҳарча кўркига-кўрк кўшиб турибди.

Ийғин раиси Фозилжон Халиловга дастлабки саволимиз шу бўлди:

– Айримларнинг “Шаҳарчадаги уйларнинг кўпгина хонадонлари бўш турибди. Марказдан узоқлиги ва бошқа сабаблар билан одамлар бу ердан уй сотиб олишни хоҳлашмаяпти” деган гаплари қанчалик асосли?

– Бу гапларда асос йўқ. Кўп қаватли уйлардаги хонадонларнинг асосий қисмида оилалар яшаяпти, бунга ўзингиз ҳам гувоҳ бўлиб ту-

рибсиз. Гулистон шаҳарчасида 66 та 4 ва 5 қаватли, 1225 та хонадонга мўлжалланган уйлар қурилган. Ҳозир 1150 та хонадоннинг эгаси бор. Уларнинг 70 фоизда аҳоли истиқомат қилмоқда. 4 ва 5-қаватлардаги айрим хонадонларгина бўш. Вақти келиб, бу хонадонлар ҳам сотилади. Яратилган қулай шароитлар, замонавий инфратузилма туфайли харидорлар кўпайиб борапти. Уй эгаларининг кўпчилиги фермерлар, бошқа жойларда экин экадиган деҳқонлар, улар ҳосилини саранжомлаб бўлгач, қишда қайтишади. Қолаверса, фаслнинг аёзлик кунларини шаҳарчадаги шинам уйларда ўтказиш орзусида бўлганлар уй ташвишига тушиб қолишган. Бу ерда стационар шифохона қуриш ниятимиз бор.

Аҳолини муқим иш ўрни билан таъминлаш мақсадида амалий чоралар кўриляпти. Маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудидagi саноат зонасида 34 та лойиҳа амалга оширилди. Фаолият бошлаган корхоналарда гулистонлик-

лар ишляшпти. Маҳалладаги ҳоким ёрдамчиси Сардорбек Раҳматов ёшлар ва аёлларни тадбиркорликка йўналтириш билан бирга, иш сўраб келган фуқароларни ана шу корхона ва цехларга ишга жойлаштиради. 10 нафар йигит-қизлар ҳудуддаги мебель ишлаб чиқариш корхонасида иш бошлашди. Уларнинг бири Набижон Назиров шундай дейди:

– Ишлаш истагида юрган-дим. Маҳалладаги ҳоким ёрдамчиси кўмаги билан шу корхонага ишга кирдим. Шароитлар, ойлик маошларимиз яхши. Ҳамюртларимиз эҳтиёжи учун турли хилдаги сифатли мебель маҳсулотлари тайёрлаб, етказиб бераемиз. Шу ерда меҳнат қилиб, хонадонимизнинг ипотека кредитини ойма-ой тўлиб

Ёки дашт бағрида қад ростлаган шаҳарчада яшашнинг гашти ўзгача

бораемиз.

Яқинда бу ерда тикувчилик цехи ишга тушди. Шаҳарчада истиқомат қилувчи Умидахон Ҳайдарова, Хуршидахон Раҳмонова сингари 20 нафар чевар аёллар цехда иш бошлашди. Улар болалар кийим-кечакларини тикаётгани ва муқим иш билан таъминланиб, оиласига моддий кўмак бераётганидан хурсанд эканликларини билдиришди.

Тадбиркор Сарваржон Мамажонов жунни титиш ва қайта ишлаш корхонасини очиб, “20 минг тадбиркор – 500 минг мутахассис” дастури доирасида 50 дан ортик

тарбияланиб, мустақил ҳаёт бўсағасида турган йигит-қизларга аталган.

“Гулистон” маҳалла фуқаролар йиғинида аҳолини қийнаб келаётган муаммолар ҳам йўқ эмас. Хусусан, Маърифат кўчаси, 19-уйда истиқомат қилувчи меҳнат фахрийси Тожимуҳаммад ота Абдувалиевнинг ҳасратига қулоқ тутайлик:

– Канализациядан ертўлага сув оқяпти. Носозликни тузатайлик десак, чиқинди сувнинг қайси хонадондан ёки қай нуқтадан оқаётганини билиб бўлмайди. Чунки оқава сув қувури девор ичида. Деворни бузиш эса қўлимиздан келмайди. Бунинг оқибатида ҳожатхона даворлари ёрилиб, сувоқлари кўчиб ётибди. Иложини тополмай, ертўланинг шифт қисмидан челақ ёрдамида ташқарига оқишиб кўйдим. Уйни қурган қурилиш фирмасини эса топиб бўлмайди.

– Қурилиш жараёнида ишлар хом-хатала бўлганидан ташқаридаги оқин ва ёмғир сувлари уй остига оқади. Бу уйдан хонадон олганимга икки йил бўлди, лекин муаммолар тугагани йўқ, – дейди шу уйда истиқомат қилувчи Сойибжон Абдурахмонов.

Зум ўтмай, биз турган уй ертўласига “Янги Бағдод” бошқарув сервис компанияси” масъуляти чекланган жамияти раҳбари Ҳусанжон Аҳмедов мутахассис-устаси билан етиб келди. Афсуски, улар ҳам бу муаммони ҳал эта олмаслигини, уни фақат қурувчилар уй деворини бузиш йўли билан бартараф этиши мумкинлигини айтиб ўтишди.

Бунёдкор кўчаси, 16-уйда эр-хотин Абдужаббор ва Сайёрахон Юлдашевлар истиқомат қилишади. Улар Мирзаобод қишлоғидан. Абдужаббор мардикорлик қилиб, пул ишлайди. Унинг айтишича, муқим иш ўрни топиш бироз қийинроқ, қолаверса, тўланадиган маош ҳам қониқтирмайди. “Бундай маош билан уй тўловлари-

ни тўлайманми, рўзғоримга етказаманми?” дейди у.

Сайёрахон эса ногирон қизига қарайди. Давлат томонидан бериладиган 500 минг сўм ногиронлик нафақасига кўз тикиб ўтиради. Ҳар қалай, еб-ичишдан тежаб-тергаб, уйнинг ойига 1,5 миллион сўм кредити ва бошқа коммунал тўловларини тўлаб боришяпти.

– Президентимизга, вилоятимиз раҳбарларига минг раҳмат, – дейди Сайёрахон. – 34 йил уйсиз яшадик. Саргардонлик жонимиздан ўтиб, Президентга хат ёздим. Юртбошимиз эътибори билан шу уйнинг эгаси бўлдим.

– Дераза ромлари яхши ўрнатилмаганидан шамол бўлса, ичкарида ҳуштак чалади. Уйда носозлик бўлса, ёлланма усталарга ҳақ тўлаб тузаттираемиз. Бошқарув сервис компаниясига тўлов қилганмиз, лекин ундан нажот йўқ. Оқава сув тармоғида носозликлар кўп, ҳаво тозалаш тизими ҳисобга олинмаган. Кўчиб келганимизга икки йил бўлиб-бўлмай, уй сувоқлари нам тортиб, кўчиб ётибди, – дейди Абдужаббор.

Булар аксарият жойларда учраб турадиган ва маҳалланинг ўзида ҳал этса бўладиган муаммолар. Ишончимиз қилгани, “Гулистон” маҳалла фуқаролар йиғини ва “Янги Бағдод” бошқарув сервис компанияси” МЧЖ мутасаддилари бу масалаларга тез кунда ечим топадилар.

Мўҳими, вилоятимиз харитасида янгидан пайдо бўлган, бутун мамлакатда “Бағдод тажрибаси” дея ном олган Гулистон шаҳарчаси гуллаб-яшнаб, аҳолиси фаровон яшаётган масканга айланиб бормоқда. Унинг бунёд этилиши бу ерда камолга етаётган ёш авлоднинг истиқболли ҳаёт китоби саҳифаларига зарҳал ҳарфлар билан муҳрланади.

Абдужалил БОБОЖОНОВ,
“Фарғона ҳақиқати”
муҳбири.

“Бир белбоғ – бир йўлни қуриш, инсониятнинг ягона тақдири ҳамжамиятини барпо этиш: Ўзбекистондан назар” танловига

Назира ҚУРБОН,
Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университети "Инсон ҳуқуқлари ва медиа" кафедраси мудир, профессор

Илм изласанг, ЧИНдан изла

Ёхуд Ўзбекистон ва Хитойнинг таълим соҳасидаги ҳамкорлиги хусусида мулоҳазалар

Қадим Шарқда аждодларимиз томонидан илмга нисбатан қўллаган бу тушунча аллақачон афоризмга айланиб кетган. Аслида унинг мазмунида чуқур фалсафа, пурмаъно ҳикмат бор. Чунки Хитойнинг дунёга танилиши фақат қадимий давлат эканлиги, ҳудудининг катталиги ёки аҳолисининг кўплиги билан эмас, балки илм-маърифат билан жаҳон тамаддунига қўшган ҳиссаси билан ҳам белгиланади.

Мамлакат ҳаётига дахлдор ҳар қандай воқелик, ҳар қандай янгилик, ихтиро, соҳалар фаолиятининг ривожланиши илм асосига қурилади. Биргина мисол, фалсафий билимлар ривожида Хитой фалсафаси ўрни ва аҳамияти жиҳатдан қадимги юнон антик даври фалсафасидан кам эмас экан. Шунинг учун 5 минг йиллик тарихга эга, таъбир жоиз бўлса, инсоният тамаддулари бешикларидан бири (маълумотларга қараганда, дастлабки цивилизация эра миздан аввалги 18 асрда пайдо бўлган), Буюк ипак йўлининг бошланиш нуқтаси, буюк донишманд ва файласуф Конфуцийнинг ватани бўлган, асрлар оша қадимий маданияти, урф-одатлари, қадриятларини сақлаган ҳолда, тараққиётдан ортада қолмай, ривожланган мамлакатлар қаторида илдамлаётган Хитойга ҳамisha қизиқиш катта.

Биз ушбу мақоламизда Ўзбекистон ва Хитой олий таълимида журналистика ва оммавий коммуникациялар соҳасида кадрлар тайёрлаш бўйича олиб борилаётган ҳамкорликка тўхталишни мақсад қилдик.

Аввало, таъкидлаш жоизки, Хитойда таълим тарихи ҳам кўҳна ва қадимийдир. Маълумотларга қараганда, Хан сулоласига мансуб 50 нафар талабадан иборат биринчи университет кўринишидаги олий мактаб император Ву (милоддан аввалги 156-87 йиллар) даврида ташкил этилган. Биринчи расмий давлат университети эса 1898 йилда мамлакат пойтахти Пекинда ташкил этилган (Пекин университети прототиби) ўқитувчилар палатаси фаолияти билан боғлиқ.

Эндиликда бу мамлакатда олий ўқув юртларининг сони икки мингдан ортиқ бўлиб, улар давлат, хусусий ва ҳамкор олий таълим муассасалари сифатида фаолият олиб боради. Замонавий Хитой олий таълим тизими юқори малакали кадрлар тайёрлаш, илмий тадқиқот ишларини олиб бориш ва инновацияларни ривожлантириш орқали ижтимоий хизмат кўрсатиш сифатини ошириш, маданий меросни сақлаш учун олий таълим муассасаларининг бошқарув усулларини оптималлаштириш, уларнинг мустақиллигини таъминловчи меъёрий-ҳуқуқий тизимни такомиллаштириш масалалари соҳада олиб борилаётган ислохотларнинг муҳим йўналишларидан ҳисобланади.

Сўнги 20 йил ичида Хитой жамияти ва иқтисодиётида рўй бераётган ўзгаришлар хорижий университетлар билан ҳамкорлик қилиш, шунингдек, қўшма университетлар ташкил қилиш бўйича қатор лойиҳалар амалга оширилди. Жумладан, “2035 йилгача мўлжалланган таълим тизимини модернизация қилиш стратегияси” лойиҳаси олдига қўйган асосий мақсад энг замонавий ва рақобатбардош кадрларни тайёрлайдиган дунё университети яратишга қаратилган. Бу ҳақда Хитой Халқ Республикаси Раиси Си Цзиньпин 2022 йил апрель ойида бўлиб ўтган Бутунхитой Коммунистик партиясининг XX съезидидаги маърузасида алоҳида тўхталиб ўтган. Унга кўра, келгусида фан ва технологиялар соҳасида халқаро алмашинув ва ҳамкорликни янада кенгайтириш, илмий тадқиқотлар

учун халқаро миқёсда муҳит яратиш бўйича саъй-ҳаракатларни кучайтириш, жаҳон рақобатига жавоб берадиган инновацион муҳитни яратиш каби устувор вазифалар белгиланган. Таълим бўйича хорижий ҳамкорлар қаторида Ўзбекистон ҳам муҳим ўрин тутди.

2001 йилда ўзаро талабалар алмашиш бўйича келишув имзоланди. Шунга кўра, олий ўқув юртлари ўртасида турли йўналишлар бўйича қатор лойиҳалар амалга оширилди. Ахборот коммуникациялар соҳаси ҳам бундан мустасно эмас. Умуман, сўнги йилларда

Хитой журналистикаси билан ҳам яқиндан танишдилар. Талабалардан ўн нафари битирув малакавий ишларини Хитой журналистикаси билан боғлиқ мавзуларда тадқиқ қилишди. Кейинчалик магистратура ва докторантура-ни Хитойда давом эттириб, докторлик диссертациясини ёқлаганлар бўлди. Журналистика ва оммавий коммуникациялар соҳаси таълимидан қўлланилган бу тажриба ўзининг ижобий самарасини берди.

Жорий йил октябрь ойида мамлакатимиз Президенти Шавкат Мирзиёев Хитой Халқ Республикаси Раиси Си Цзиньпин таклифига биноан Хитойда расмий сафарда бўлиб, “Бир макон – бир йўл” форумининг юбилей саммитида иштирок этди. Унда хозирги мураккаб даврда дунёда шаклланаётган таҳликали шароитлардан келиб чиқиб, асосий эътибор, Марказий Осиёда савдо-иқтисодий, инновациялар, рақамли технологиялар, яшил иқтисодиёт, озиқ-овқат хавфсизлиги, иқлим ўзгариши, экологик вазиятни яхшилаш ва мавжуд муаммоларни биргаликда ечишга қаратилган амалий таклиф ва ташаббусларни илгари сурди. Шунингдек, икки давлат раҳбарлари ўртасида бўлиб ўтган музокараларда Ўзбекистон томонидан илгари сурилган ва доимий равишда эътибор қарати келинаётган Ўзаро боғлиқлик концепциясини амалга оширишда Марказий Осиёда янги қўшма лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва амалга татиқ этиш масалалари муҳокама қилинди.

Мамлакатлар ўрасида дипломатик мулоқотни ташкил этишда масс-медиа асосий коммуникатив вазифасини бажаради. Бунинг учун хорижий тилларни пухта ўрганиш ва бу борада турли мамлакатлар олий таълим муассасалари билан ўзаро ўқитувчи ва талабалар алмашиш бўйича ҳамкорлик қилиш жуда муҳим.

“

КЕЙИНГИ 32 ЙИЛ ДАВОМИДА ХИТОЙ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЎРТАСИДАГИ ҲАМКОРЛИК ҲАР ТОМОНЛАМА РИВОЖЛАНИБ, САМАРАЛИ НАТИЖАЛАР БЕРАЁТГАНИНИ, МИНГ ЙИЛЛАР ОЛДИН БУЮК ИПАК ЙЎЛИДА ИККИ ХАЛҚ ЎРТАСИДАГИ ДЎСТОНА ВА ЎЗАРО МАНФААТЛИ АЛОҚАЛАРНИНГ ИЗЛАРИ ҚАЙТА ТИКЛАНАЁТГАНИДАН ДАЛОЛАТ БЕРАДИ. ЭНДИЛИКДА ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЖАҲОН МАЙДОНИДАГИ ЭНГ МУҲИМ ШЕРИГИ ВА СТРАТЕГИК ҲАМКОРЛАРИДАН БИРИГА АЙЛАНДИ.

Ўтган йилларда ижтимоий-иқтисодий, маданий-маърифий соҳалардаги ўзаро ҳамкорликнинг кенг кўламли амалга оширилиши туфайли қатор соҳаларда юқори натижаларга эришилди. Бу барқарор ривожланиш масалалари, “Бир макон – бир йўл” ташаббусининг Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегияси билан ҳамоҳанглиги, мамлакатларнинг савдо-иқтисодий, инвестициявий ҳамкорлиги маданий-маърифий алоқаларни янада мустаҳкамлаш чора-тадбирларини мувофиқлаштириш масалалари билан бевосита боғлиқдир. Икки давлат ўртасидаги гуманитар ҳамкорлик олий ўқув юртлари ва илмий-тадқиқот институтлари ўртасида яқин шериклик муносабатларини янада кенгайтиришни ҳам кўзда тутди.

Қайд этиш жоизки, икки давлатнинг олий таълим соҳасидаги муносабатлари Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан Хитой Халқ Республикаси таълим вазирлиги ўртасида 1999 йил 8 ноябрдаги олий таълим соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисидаги Битимга асосланади.

илмий-маърифий, маданий-маърифий ишлар ўзига хос динамик тус ола бошлади ва Ўзбекистон билан Хитой ўртасида йирик қўшма лойиҳалар амалга оширилмоқда. Биргина мисол, жорий йилнинг май ойида Хитойнинг Шимоли-ғарбий политехника университети (NPU-Northwestern polytechnical university) ва Тошкент давлат техника университети ўртасида ҳамкорлик меморандуми имзоланиб, унда асосий эътибор академик алмашинув ва илмий тадқиқотларни ривожлантиришга қаратилди.

Журналистика ва оммавий коммуникациялар соҳасида мутахассислар тайёрлайдиган олий ўқув юртлари орасида талабалар алмашиш 2003-2004 ўқув йилидан бошланди. Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети Халқаро журналистика факультетининг Хитой гуруҳларида ўқиган талабалар иккинчи ёки учинчи курсдан сўнг Хитойнинг Дальян, Нанкин, Ланжоу ва бошқа университетларида таълим олишга юборилди. Асосан, хитой тилини ўрганиш дастурлари бўйича таълим олаётган ёшларимиз

ВОДИЙ ОВОЗИ № 9

Халқимизда "Сув текин" деган ибора бор. Нега шундай дейишади. Биз "Кампировот" сув тозалаш иншооти бошлиғи Абдумажид Мамасиддиқовга юзландик.

– Бир пиёла тоза ичимлик сувининг нархи қанча?
– Бир пиёласи қанчалигини билмайман-у, етказиб берилаётган 1 кубометр тозаланган ичимлик сув тўлови аҳоли учун 1500 сўм туради.

Шундай қилиб, АҲОЛИГА 1 КУБ МЕТР, ЯЪНИ МИНГ ЛИТР ТОЗА ИЧИМЛИК СУВИ ЕТКАЗИБ БЕРИШНИНГ НАРХИ БИР ЯРИМ МИНГ СЎМ. Бу рақам ёдингизда турсин.

"Кампировот" сув тозалаш иншоотида баъзида "Андижон" сув омбори деб аталувчи улкан ҳавза аслида, 2 миллиард куб метр сигимга эга. Қўшни икки давлат – Ўзбекистон ва Қирғизистон Республикалари раҳбарлари бу ерда 800 миллион куб метр сув сақлаш ва биргаликда фойдаланишга келишиб олдилар. Бугун бу сув омбори водий аҳолисининг тоза ичимлик сувга бўлган эҳтиёжини қондирувчи муҳим стратегик аҳамиятга эга манбага айланган. Ундан олинган сув дастлаб махсус ёпиқ сигимларда тиндирилади.

– Иншоотда бир кеча-кундузда 200 минг куб метр сувни тозалаб, зарарсизлантириб, вилоятнинг Қорасув, Қўрғонтепа, Жалақудуқ ва Андижон шаҳри аҳолисига эҳтиёжидан келиб чиқиб етказиб берилмоқда, – дейди Абдумажид Мамасиддиқов.

Ичимлик суви истеъмолчи уйдаги жўмрақларга боргунча жуда катта жараён ва йўлни босиб ўтади. Тиндирилган сув дастлаб сигимларда филтрланади, яъни тозаланаяди. Сигим ости беш қатлам бўлиб, сув уларга сингдади ва шу қатламлар остидаги қувурларга ўтади.

– Филтр таркибида биринчи қатламда йирик тош, кейин майда тош, шебен, йирик қум ва сўнгги бешинчи қатламда кварц қумлари бўлиб, тиндирилган сув шу тариқа тозаланаяди, – дейди филтрлаш цехи оператори Алишер Айсақов.

Ҳар куни, баъзан заруратга қараб филтрлар лойқа ва таркибий зарар-

ли заррачалардан тозаланиб турилади. Бунинг учун филтр қатламлари остида кучли пуракачиқлар бўлиб, улар сувни ост томонидан юқорига юргазаяди ва шу тариқа чўкиндилардан тозалайди. Филтрланган сув қувурлар орқали реагент ва хлорлаш бўлимларига ўтади. Ҳар бир жараён электрон жиҳозларда бажарилади ҳамда бошқарилади.

ри, кальций, магний, хлорид тузлари ҳамда сувнинг ишқорийлиги, оксидланиши ўрганилади, – дейди лаборатория муҳандис-кимёгари Насибахон Ҳамробоева. – Органолептик таҳлилда эса ранги, ҳиди, таъми, лойқалиги аниқланади. Бу таҳлиллар кеча-кундуз давомида ўтказилиб борилади.

Ҳатто шундан кейин ҳам тозаланган, зарарсизлантирилган ичимлик суви истеъмолчига юборилмайди. Энди энг масъулиятли жараён бошланади. Бу лаборатория таҳлилдири. Йигирма тўрт соат ишлайдиган лаборатория, унинг муҳандис ҳамда таҳлилчи лаборантлари зиммасида жуда катта масъулият бор. Лаборатория "яроқли" деган тамға босмас экан, бир ҳўплам ҳам сув иншоотдан ташқарига чиқарилмайди. Лаборатория эса Европа, Осиё, Америкада ишлаб чиқарилган нодир жиҳозлар ёрдамида ишлайди.

Сув таркиби икки усулда, кимёвий ва органолептик таҳлил қилинади.

– Кимёвий таҳлилларда сувнинг таркибидаги хлор миқдо-

СУВ ТЕКИНМИ

ёки қачон тоза ичимлик суви унинг таннархига қараб баҳоланади?

лик суви билан таъминлаш лойиҳасига йўналтирилади.

Хўш, янги лойиҳа амалга ошса, сув тозалаш иншоотини қандай янгиликлар кутмоқда?

– Осиё тараққиёт банкининг вакиллари иншоотни ҳамда Фарғона вилоятига ичимлик сувини етказиб бериш масаласини ўрганиб чиқяпти. Унга кўра, Андижон вилоятида яна бир кеча-кундузда 100 минг куб метр, Фарғона вилояти учун 100 куб метр қувватга эга 2 та иншоотлар қурилади, – дейди Абдумажид Мамасиддиқов. – Шунда "Кампировот" сув тозалаш иншоотининг бир кеча-кундузлик қуввати 400 минг куб метр ичимлик суви ишлаб чиқаришга етади.

Янги иншоотлар қуриш, тоза ичимлик суви ишлаб чиқариш, юзлаб километрга асосий қувурларда, сўнг кўча, уй, хонадонларга тармоқ қувурларида сиз истеъмол қиладиган сувни етказиб бериш харажатлари унинг таннархидан юқори эканини энди ҳис қиляпсизми?

Мақола бошидаги рақамларни эсланг ва энди бунисига эътибор қилинг!

Биз турли хил сигимдаги қадоқланган сув сотилаётган дўконга кирдик.

– Газланмаган 1 литрли сув борми?

– Ҳа, бор.

– У неча пул туради?

– 4000 сўм, – дейди сотувчи.

Шундай қилиб, бир литр, аммо қадоқланган оддий, газланмаган сувни 4 минг сўмга харид қиляпмиз. Аммо уйингизга айнан шу сифатга эга келтириб берилган 1 куб метр, яъни 1000 литр қадоқланмаган сувга яқинда ўзгартирилган нарх билан атиги бир ярим минг сўм тўлаяпсиз.

Хўш, "сув текин" иборасидан воз кечиб, тоза ичимлик сувини унинг таннархига қараб баҳолаш вақти келмадимми?

Муҳаммаджон ОБИДОВ.
Элёр ОЛИМОВ олган суратлар.

Мулоҳаза

РЕПЕТИТОРМИ

ЁКИ МАКТАБ ТАЪЛИМИ?

Сизнинг фикрингиз қандай?

Фарзандингиз юқори синфда ўқийдими, келажакда олий таълим муассасасида ўқиш истаги борми? Бунга қай тарзда тайёргарликни афзал биласиз?

– Ўғлим мактабни аъло баҳоларга битиряпти, лекин олий ўқув юртига кириш учун билимларини мустаҳкамлаши зарур, – дейди Қува туманининг Толмозор қишлоғида яшовчи Санобар опа Азизова. – Шунинг учун у куннинг иккинчи қисмида ёки эрта тонгда репетитор машғулотларига қатнашди.

Репетиторда тайёрланиш оила бюджетига таъсир ўтказиши бор гап. Бир фандан бир ой тайёрланиш ўрта ҳисобда 300 мингдан 500 минг сўмгача бўлса, бир йиллигини ҳисоблаб кўраве-ринг. Репетиторлар ҳам айнан мактаб дарсликларига таяниб дарс ўтишади. Фақат улар фанларни чуқурлаштирилган тарзда ўргатишади, ота-оналарнинг ишончини йўқотмаслик учун ҳам ўқувчи-ни кунт билан ўқишга чорлашади.

Вилоятимизда ёш йигит-қизларни олий таълим муассасаларига ўқишга кириш имтиҳонларига тайёрлаш мақсадида фаолият олиб бораётган ўқув марказлари кўп. Риштон тумани бу борада анча олдинлаб кетган. 2016 йилда ташкил этилган "Ар-Рошидоний" ўқув маркази ана шулар жумласидан.

Тарих фани ўқитувчиси Мансуржон Султонов ва иқтисодчи Ёркинбек Ниёзов ҳамкорликда ташкил этган ўқув марказини бугунга қадар неча минглаб абитуриентлар табиий, аниқ, ижтимоий гуманитар фанлар ва хорижий тиллар йўналишида тамомладилар. Ҳар йили битирувчи тингловчиларнинг олий ўқув юртига кириш кўрсаткичи 96-97 фоизни ташкил этади. Марказда абитуриентга танлаётган йўналиши бўйича чуқур билим берилди. Ўқитувчилар ҳам ўз фанини пухта ўзлаштирган мутахассислардан иборат.

2020 йилда ўқув маркази таъсисчилари тумanning "Учарик" маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудида "Bright education school" нодавлат таълим муассасасини ташкил этишди. Барча фанлар чуқурлаштириб

ўқитиладиган ушбу билим даргоҳида айни кунда 400 га яқин ўқувчи таълим оляпти. Мактабда улар учун барча шароитлар яратилган, 200 ўринли ётоқхона мавжуд. Бу ерда нафақат Фарғона, балки қўшни Андижон ва Наманган вилоятидан келиб таълим олаётган ўқувчилар талайгина.

– Мактабимизга ўқиш истагида келётган ўқувчилар яхши билим олиб, келгусида ўзи танлаган соҳанинг етук мутахассиси бўлишни мақсад қилганлар, – дейди мактаб директорининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосари Ҳасанбой Султонов. – Ҳар йили 100 га яқин ўқувчи мактабни тамомлайди. Бу йил ҳам битирувчиларнинг 90 фоизи республикамиз ва хориждаги олий ўқув юртларига қабул қилиндилар.

Тумандаги нодавлат таълим муассасаларидан яна бири "Ibn Sino education" – дир. 2018 йилда кимё-биология фани мутахассиси, "Шуҳрат" медали соҳиби Қодиржон Қосимов ташаббуси билан ташкил этилган ушбу билим маскани ўқитиш тизими, қолаверса, ўқувчиларнинг олий таълим муассасаларига кириш кўрсаткичи юқорилиги билан ажралиб туради. Мактабда фаолият юритаётган ўқитувчилар ёш авлодга чуқур билим бериш билан машғул.

– Эрталаб соат 6:00 дан бошлаб кўшимча, соат 8:00 дан 13:00 га қадар мактаб дарслари, куннинг иккинчи қисмида эса билимни мустаҳкамловчи машғулотлар ўтилади. Ўқувчилар билан алоҳида-алоҳида ишлаш фанни чуқур ўрганишларида кўпроқ самара беради, – дейди ўқитувчи Одилжон Мамасодиқов. – Бошқа шаҳар-туман ва вилоятлардан кўплаб ўқувчиларимиз бор. Уларни ётоқ жойлари билан таъминлашда ёрдам берамиз ва доимий назоратимиз остида бўлишади. Мактабга ўқитувчилар ҳам синов билан танлаб олинади. Йилига 200-250 нафар ўқувчи битиради. Олий

ўқув юртига кириш кўрсаткичи бу йил 92 фоизни ташкил этди.

Беш йилдан буён шу мактабда фаолият юритаётган биология фани ўқитувчиси Сардор Давронов ўқувчиларга чуқур билим бериш учун педагоглар мунтазам изланишлари кераклигини айтиб ўтди. Бу ерда ўқиётган ҳар бир ўғил-қизнинг мақсади аниқ. Улар олий таълим муассасаларида ўқиш истагида. Жонқуяр устоз шогирдлари юқори баллар билан асосан Андижон тиббиёт институти, Тошкент тиббиёт академияси, Тошкент давлат юридик университетига қабул қилинаётганини таъкидлади.

– Олий таълим муассасаларига кириш имтиҳонлари анча мураккаб бўлиб, тестларга жавоб берадиган ўқувчиларга билим бериш учун ўқитувчилар ҳам машғулотларга астойдил тайёргарлик кўришига тўғри келади, – дейди Фарғона туманидаги 62-умумтаълим мактабининг она тили ва адабиёти фани ўқитувчиси Дилора Султонова. – Умумтаълим мактаблари ўқитувчилари 45 дақиқа ичида 40 нафарга яқин ўқувчиларга дарс ўтади. Бу вақт ичида уй вазифаларини текшириш, дарс бўйича маълумотлар олиш, янги мавзунини ўтиш ва яна бир қанча интерфол усуллар қўлланишини инобатга оладиган бўлсак, мавзу бўйича ўқувчи билан бирма-бир шуғулланишга мактаб ўқитувчисининг вақти етмайди. Бироқ ўқувчилар мактабда кунт билан ўқишса, репетиторга эҳтиёж қолмайди.

Дарҳақиқат, билим ўз устида ишлаш орқали мустаҳкамланади. **Жорий ўқув йилидан эътиборан, ўқувчилар-**

нинг қобилияти ва танлови асосида таълим жараёнларини ташкил этиш, юқори синф ўқувчиларининг фанларга ихтисослашувини кенгайтириш ҳамда уларни олий ўқув юртларига йўналтириш учун кенг имкониятлар яратиш мақсадида Мактабгача ва мактаб таълими вазирининг буйруғи қабул қилинди. Унга асосан, вилоятимиздаги 11 та умумтаълим мактабида она тили ва чет тили, кимё-биология, математика ва чет тили йўналишларида 340 нафар ўқувчилар Президент мактаби, ижод ва ихтисослаштирилган мактаблар тажрибаларидан келиб чиқиб ишланган ўқув дастурлари асосида таълим олаётгани ўз натижасини беради, албатта.

Жорий этилган бу тизим ўқувчиларнинг вақтини ва оила сарф-харажатини тежайди. Агарда синов-тажриба яхши натижа кўрсатадиган бўлса, репетиторга бўлган талаб ўз-ўзидан камайиб боради. Мазкур тизим умумтаълим мактаблари ўқитувчиларига катта масъулият юклаши табиий. Бинобарин, доимо изланишда бўладиган, ёшлар билан ишлайдиган, уларнинг қизиқишига қараб тўғри йўналиш бера оладиган ўқитувчиларга талаб ҳамиша юқори.

Гулшаной АЛИЖОНОВА,
Ўзбекистон журналистика ва ом-
мавий коммуникациялар универси-
тети талабаси.

Маҳиёра БОЙБОБОВА,
"Фарғона ҳақиқати" мухбири.

АДАБИЙ-БАДИИЙ КЕЧА

Тил ҳар бир миллатнинг кўзгуси, унинг ҳақиқий сарчашмасидир. Тил бор экан, миллат барҳаётдир. Қадимий ўзбек тили мана неча асрларки, халқимизнинг миллий ўзлигини ифода этиб келмоқда. Бош Қомусимизда ўзбек тилининг мақоми ҳуқуқий жиҳатдан мустаҳкамлаб қўйилган. Ҳар биримиз давлат тилига бўлган эътиборни мустақилликка бўлган эътибор деб, давлат тилига эҳтиром ва садоқатни она Ватанга эҳтиром ва садоқат деб билишимиз, шундай қарашни ҳаётимиз қондасига айлантиришимиз лозим.

Фарғона шаҳридаги 42-умумий ўрта таълим мактабида ташкил этилган адабий-бадиий кечада ўқув ишлари бўйича директор ўринбосари Ҳилолаҳон Қорабоева юқоридаги фикрларни билдириш билан бирга, ўзбек тилининг жозибаси, сўзларга бойлиги, уни ҳамиша асраб-авайлаш ҳақида фикр юритди.

Тадбирда ўқувчилар буюк мутафаккир Алишер Навоий ғазаллари, ҳикматли сўзлари, шоҳ ва шоир Заҳириддин Муҳаммад Бобур рубоийлари, Абдулла Орипов, Эркин Воҳидов, Муҳаммад Юсуф, Зулфия каби шоирларнинг ўзбек тилини мадҳ этувчи шеърларини ёд этдилар.

Ферузахон КЕНЖАБОВА,
мактаб ўқитувчиси.

"Ер – хазина, меҳнат унинг калити" деб бежиз айтмайдилар. Ерни қадрлаб, ҳар бир ниҳолни ўз фарзандидек авайлаб, оромидан кечиб парваришлаётган деҳқонлар шаънига эса тасаннолар айтгинг келади.

Қувасой шахрининг "Оқтош" маҳалла фуқаролар йиғинида истиқомат қилувчи Рўзибой Мамажонов кулупнай етиштириш бўйича эга деҳқонлардан. У йилнинг тўрт фаслида ҳам ҳосил олиш мумкинлигини исботлади.

"Абдужалилов Абдупатто ёруғлиги" фермер хўжалигига қарашли боғдан 50 сотих ер олган Рўзибой ака мевали дарахтлар қатор ораларига кулупнай экди. Бунинг учун у мутахассис излаб юрмади. Интернет орқали Италия технологияси асосида кулупнай етиштиришни пухта ўрганди. Кўчатларни ижтимоий тармоқлар орқали буюртма асосида келтирди. Тошлоқ ерда яхши даромад топиш осон кечмайди. Шу боис, ишни ерни тошлардан тозалашдан бошлади. Дастлабки йиллари анча қийинчилик сезди. Бора-бора кулупнай етиштиришнинг ҳадисини олди.

Орадан саккиз йил ўтди. Бугун Рўзибой аканинг "интернетча бизнеси" ҳақида билмаган инсонлар ҳам топилади. Уни сўроқлаб дала-сига борганимизда ижтимоий тармоқдаги саҳифаси орқали маҳсулотларини "реклама" қилаётган эди. Айтишича, харидорларни жалб этиш-

нинг энг қулай усули – шу. Талабгор излаб, бозорга чиқишнинг ҳожати йўқ.

– Иигирма йил "Қувасой цемент заводи" акциядорлик жамиятида ишладим, – дейди Рўзибой Мамажонов. – Аёлим уй бекаси. Уч нафар фарзандимнинг бўйи етиб қолди. Уларни ўқитиш, ўйли-жойли қилиш керак. Маошим рўзгордан ортмайди. Фурсат бўлди дегунча, ижтимоий тармоқлар орқали кулупнай етиштириш агротехникасини ўргандим. Плёнка усулида кулупнай парваришга киришдим. Дастлаб 50 сотихли мевали боғ орасига кулупнайнинг "қора шахзода" навини экдим. Мавсум танламас бу навнинг афзаллиги шундаки, бир маротаба экилган кўчат-

Қишлоқ хўжалиги: ислоҳот ва самара

КУЛУПНАЙНИНГ САРАСИ

Рўзибой ака томорқасида етиштириляпти

лардан 4-5 йилгача ҳосил олса бўлади. Деҳқончиликка оид қўлланмалар, интернетдаги маълумотлар билан мунтазам танишиб бораман. Маъқулидан фойдаланиб, йил давомида синовдан ўтказаман.

Хонадон бекаси Гулшода Мамажонованинг айтишича, плёнка остида кулупнай етиштириш анча қулай. Очiq майдонга экилган кўчатларга ишлов бериш бир қатор қийинчиликларни туғдирарди. Намга тегиб туриши натижасида ҳосилнинг бир қисми чириб кетарди.

Плёнка усулида экилганда, кўчатлар орасида бегона ўт ўсмайди. Ҳосил яхши сақланади, сифати бузилмайди.

Миришкор деҳқон ҳозирги кунда 1 гектар ерда маҳсулот етиштирмоқда. Қолаверса, кулупнай кўчати савдосини ҳам йўлга қўйган. Эрта баҳордан кеч кузга қадар "фриго", "элиде", "албинос", "марисол" каби ўндан зиёд навдаги маҳсулот пишиб етилмоқда. Экинлар томчилатиб суғориш технологияси асосида парваришланяпти. Эътиборли жиҳати, Рўзи-

бой ака кулупнайни кўпроқ маҳаллий ва витаминли ўғитлар билан озиклантиради. Қолаверса, хорижга экспорт қилишда маҳсулотнинг табиий тоза эканлигига эътибор қаратилади. Унинг кулупнай сархиллиги, сифати ва ширин таъми билан бозорда харидоргир. Ҳар бир килограмми 100 мингдан 130 минг сўмгача сотиляпти. Айни кунларда "чарли" навли кулупнай пишган. Ҳар куни 50-100 килограммгача сифатли ҳосил савдо дўконларига етказиб берилади.

Биз билан суҳбатда Рўзибой ака Мамажонов бир сотих ердан йилига 50 миллион сўмгача даромад олишини айтди. У яна 1 гектар ер олиб, кулупнайчилик соҳасини ривожлантириш истагида.

Ҳозирга қадар Рўзибой аканинг маҳалласида куз ойида ҳеч ким кулупнайдан мўл ҳосил олмаган эди. Унинг ташаббуси туфайли кўни-кўшнилари ишли бўлди, дастурхонлари сархил маҳсулотга тўлди.

Муаттар
МАҲМУДОВА.

"РЕКТОР КУБОГИ" ҒОЛИБИ АНИҚЛАНДИ

Фарғона давлат университетиде спортнинг мини футбол тури бўйича "Ректор кубоги" учун мусобақалар бўлиб ўтди. Унда олийгоҳ факультетларидан таркиб топган жамоалар ҳамда ректорат ходимлари иштирок этди.

Учрашувлар ҳақиқий спорт курашлари остида ўтди. Ҳар бир жамоанинг ғалабага бўлган иштиёқи ўйинлар давомида сезилиб турди. Кескин ва қизиқарли курашлардан сўнг финалчилар маълум бўлди.

Бош соврин учун сиртки таълим бўлими ва ректорат футбол жамоалари яшил майдонга тушди. Ўйин кутилганидек шиддатли ва ҳужумкор руҳда кечди. Яқунда эса рақибларидан анча устун келган сиртки таълим бўлими жамоаси ишончли ғалабага эришди.

Учинчи ўрин учун курашда эса жисмоний маданият факультети жамоаси-

нинг қўли баланд келди.

Ғолиб жамоага "Ректор кубоги" тантанали топширилди. Совриндор жамоалар ва энг яхши футболчилар ҳам муносиб тақдирланди.

Табассум АСЛАНОВА,
сиртки таълим бўлими
талабаси.

Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Tashkent axborot texnologiyalari universiteti Farg'ona filiali

quyidagi bo'sh lavozimlarni egallash uchun tanlov e'lon qiladi:

I. Kafedra mudiri lavozimiga:

1. Dasturiy injiniring kafedrasiga – 1 o'rin.
2. Kompyuter tizimlari kafedrasiga – 1 o'rin.

II. Katta o'qituvchi lavozimiga:

1. O'zbek tili va gumanitar fanlar kafedrasiga – 1 o'rin.
2. Tabiiy fanlar kafedrasiga – 1 o'rin.
3. Telekommunikatsiya injiniringi kafedrasiga – 1 o'rin.

III. Assistent lavozimiga:

1. Axborot texnologiyalari kafedrasiga – 1 o'rin.
2. Kompyuter tizimlari kafedrasiga – 1 o'rin.
3. Xorijiy tillar kafedrasiga – 1 o'rin.

Tanlovga ariza va hujjatlar qabul qilish muddati e'lon chiqqan kundan boshlab bir oy.

Manzil: Farg'ona shahri, Mustaqillik ko'chasi, 185-uy.

Telefon: 73 226-82-09.

Telegram: <https://t.me/kengashkotibi>.

Марғилон шаҳар, Янги Фарғона кўчаси, 105-уйда жойлашган "Baxtiyorjon davr servis" МЧЖ номига берилган думалоқ муҳр йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

Фарғона шаҳар, Аҳмад Яссавий кўчаси, 37-а уйда жойлашган "Far Otabek biznes xizmat" МЧЖ номига берилган тўртбурчак тамға йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

ГУЛАНГЬЮ – ноёб орол-ёдгорлик

Гулангью ороли Хитой жанубидаги энг муҳим сайёҳлик масканларидан бири ҳисобланади. ЮНЕСКОнинг Бутунжаҳон маданий мероси рўйхатига киритилган бу мўъжаз оролча Фуцзянь провинциясининг Сиамен шаҳри ҳудудида жойлашган.

Икки километр-квадратдан камроқ майдонга эга бу орол "Денгиз боғи" ва яна "Пианинолар ороли" номи билан ҳам машҳур. Маҳаллий аҳоли эса бу ҳудудни "Ердаги жаннат" деб аташни ҳуш кўради.

Сиамен шаҳридан паромлар ёрдамида оролга ўтишингиз биланоқ, ушбу масканнинг тарихи ва маданиятини ўзида акслантирувчи музейга кўзингиз тушади. Италия меъморчилигига асосланган классик услубдаги ҳашаматли саройлар, дўконлар ва бошқа биноларнинг барча-

си асл ҳолича сақланган.

Бугунги кунда автомобиллар ва ҳатто велосипедлардан фойдаланиш ҳам тақиқланган оролда 20 мингга яқин киши яшайди. Сокин табиат, икки минг турдан зиёд ноёб дарахт ва буталар, анвойи гуллар маҳаллий аҳоли ҳамда сайёҳларга тақрорланмас завқ улашади.

Оролда энг диққатга сазовор жойлардан бири тоғли тепалик бўлиб, бунда Жанубий Хитой ва Тайванни турли босқинчилардан ҳимоя қилган ҳамда "орол қутқарувчиси" деб эътироф

ЖУРНАЛИСТ ДАВЛАТЖОН ПОЛВОНОВ ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИДА ИЖОДИЙ САФАРДА БЎЛИБ ҚАЙТДИ

этиладиган Чжэн Чэнгуннинг маҳобатли ҳайкали жойлашган. Ушбу ёдгорлик оролнинг деярли барча нуқтасидан кўриниб туради.

Орол аҳолиси "Бутун дунё бўйича энг санъатсевар" деб тан олинган. Чунки ҳозир ҳам бу ердаги ҳар икки хонадоннинг биттасида пианино ва бошқа мусиқий анжомлар мавжуд. Санъатга бўлган иштиёқ шу қадарки, аҳолида сақланган қадимий пианиноларни бир жойда жамлаш орқали ушбу мусиқа асбоби музейи ташкил этилган. Ҳозирда бу музейда

турли даврларга хос юзга яқин пианино ташриф буюрувчилар эътиборини қозониб келмоқда.

Провинция раҳбариятининг 2014 йилдан бошланган жиддий саъй-ҳаракатлари натижасида мазкур орол номи бутун дунёга маълум ва машҳур бўлди. Гулангьюга ҳар куни 65 мингдан зиёд сайёҳ ташриф буюриши учун зарур инфратузилма яратилган, аммо ташриф буюрувчилар сони йил сайин ортиб бораётгани сабабли айрим чекловлар жорий этилган.

Футбол:

"ТУРОН" СУПЕРЛИГАДА ҚОЛАДИМИ?

Эндиликда бу масала фақат ўз ўйини натижасига боғлиқ эмас

2017 йил 5 майда ташкил этилган Яйпаннинг "Турон" профессионал футбол жамоаси Суперлиганинг бу йилги баҳсларида муваффақиятсиз иштирок этмоқда. Ҳозирги вазият бўйича фикр юритадиган бўлсак, жамоа Про-лигага тушиб кетиш хавфи остида турибди. Боз устига, аввалги турда Тошкентда "Пахтакор"га 3:0 ҳисобида ютқазди ва мавқеини янада мураккаблаштириб қўйди.

Клубнинг Яйпандаги ўйингоҳи 10 мингдан ортиқ томошабинга мўлжалланган "Ўзбекистон" стадиони ҳисобланади. 10 миллиард сўм маблағ эвазига бунёд этилган ўйингоҳ Европа стандартларига жавоб берадиган замонавий услубда қурилган. Бу ерда асосий майдондан ташқари, анжуманлар зали, тиббий соғломлаштириш, мураббийлар, ювиниш хоналари, ётоқхона мавжуд, ошхона, бассейн жамоа аъзолари хизматида. Бир сўз билан айтганда, футболчилар, клубнинг уй ўйинларини ўтказиши ва мухлислар учун барча шароитлар мавжуд.

"Турон эко цемент" корхонаси бош ҳомийлигида тўп сурётган жамоа ортда қолган йиллар мобайнида муҳим ютуқларга эришгани, албатта, қувонарли. "Турон" "Наврўз" кубоги соҳиби (2018 йил), Фарғона вилояти 2-лигаси чемпиони (2018), Про-лига Шарқ минтақаси чемпиони ва ўтиш ўйинлари ғолиби (2019), Про-лига чемпиони (2020), Ўзбекистон Суперлигаси иштирокчиси (2021), Суперлигага ўтиш босқичи ғолиби (2022) ва ниҳоят яна Суперлига иштирокчиси сифатида мамлакатимизнинг кучли жамоалари

сафида кураш олиб бораётган жамоадир. Бироқ...

Жорий йилги чемпионатда "Турон" 21 та учрашув (кечаги ўйиндан ташқари)да майдонга тушиб, фақатгина 2 маротаба ғалаба қозонди, холос. 7 та дуранг қайд этилди, 12 та беллашувда эса футболчилар майдондан бош эгиб чиқиб кетди. Рақиблар дарвозасига 13 та тўп киритгани ҳолда, ўз дарвозаси-

дан 32 та гол ўтказиб юборди. Бор-йўғи 13 очко жамғарган жамоа турнир жадвалининг охириги поғонасини "қўлдан бой бермай" келяпти.

"Турон" футбол жамоасининг муваффақиятсиз одими борасидаги саволимизга клуб матбуот котиби Бекзод Толибов шундай жавоб берди:

Яхши ўйинчилар ҳам бор эди. Аммо... ёзги трансферлар ойнаси вақтида Никола Кумбурович (Черногория), Закария Беглашарвили (Эстония), Милан Бойович (Сербия), Анри Чичинадзе (Грузия) клуб билан хайрлашди.

Унинг айтишича, ҳозирги кунда жамоа таркиби асосан U-21 ва U-19 ёшлар чемпионатларида иштирок этаётган клублар сафидан жалб қилинган маҳаллий футболчилардан шакллантирилган. Айни дамда жамоанинг ёш футболчиларидан – Равшанбек Хайруллаев U-18, Саидафзалхон Ахроров, Ҳумоюншоҳ Сайётов ва Абубакр Ашуров U-21 терма жамоалари аъзолари ҳисобланади.

Клуб раҳбариятининг фикрича, учрашувларнинг жамоа учун муваффақиятсиз яқунланаётганига асосий сабаб, ҳақиқатан ҳам, айрим тажрибали футболчиларнинг жамоани тарк этганидир. "Пахтакор"га йирик ҳисобда имконият бой берилган учрашувдан сўнг матбуот анжуманида жамоа бош мураббийи Ёрқин Назаров шогирдларида кўплаб голли вазиятлар бўлгани, бироқ бундан унумли фойдалана олишганини айтиб ўтди. Унинг таъкидлашича, асосий таркибдаги бир неча ўйинчилар жароҳати туфай-

ли майдонга туша олишмади, ёшларда айнан тажриба етишмаяпти.

– ФИФА кунларида "Навбахор"га қарши ўйнадик. Шунингдек, "Кўқон-1912" билан учрашув ўтказдик. Бундан жамоаларга қарши баҳслар назорат мақомида бўлса ҳам, ҳақиқий дерби бўлади. Етакчи футболчимиз Муртозаев ушбу баҳсда жароҳат олди. Йўқотишларга келадиган бўлсак, асосий дарвозабонимиз дисквалификацияга учрагани, иккинчи посбонимиз эса жароҳат олди. Шу боис, учинчи дарвозабон дебют қилди. Ёшларимизда таркибга кириш иштиёқи кучли. Бироқ уларда тажриба йўқ, жароҳатга кўп йўлиқишмоқда. Бу ҳолат машғулотларда ҳам юз бермоқда. Ҳозирда клуб раҳбарияти ёшларга эътибор қаратмоқда. Келгуси йилда ёш жамоани шакллантиришни мақсад қилганимиз, – дейди Ёрқин Назаров.

Қанчалик аччиқ бўлмасин, "Турон"нинг Суперлигада қолиши даргумон бўлиб қолмоқда. Чунки, жамоа хавфли зонадан чиқиб кетиши учун қолган барча учрашувларда ғалаба қозониши керак. Қолаверса, ижобий натижага эришиш эндиликда фақат футболчиларимиз иштиёрида эмас. "Бухоро", "Қизилқум", "Олимпик" жамоаларининг кейинги тур ўйинлари сарҳисоби ҳам яйпанликлар тақдирини ҳал этади.

Ўз мухбиримиз.

МУАССИС:
«Farg'ona haqiqati» va
«Ferganskaya pravda»
gazetalari tahririyati

Бош муҳаррир:
Рустам ОРИПОВ.

2021 йил 18 августда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги Фарғона вилояти ҳудудий бошқармасида 12-001 рақами билан рўйхатдан ўтган.

Газета "Полиграф-пресс" МЧЖ босмаҳонасида таҳририятнинг оригинал макети асосида офсет усулида А-3 формат (8 саҳифа)да 1936 нусхада чоп этилди. Буюртма № 677. Босмаҳона манзили: Фарғона вилояти, Марғилон шаҳри, Тўрқистон кўчаси, 236-«б» уй.

Бизнинг манзил:
150114, Фарғона шаҳар, Сохибқирон Темур кўчаси, 28-уй.

Бош муҳаррир қабулхонаси: (факс) 73 226-02-70.
Реклама ва эълонлар: 73 226-71-24.

Саҳифаловчи: Илҳомжон Жуманов.
Босишга топшириш вақти: 18.00.
Топширилди: 16.00.

